

Pedagogisch Beleidsplan

9 januari 2018

VOORWOORD

Voor u ligt het pedagogisch beleidsplan van kinderopvangorganisatie Christelijke Kinderopvang 'de Ark', ofwel CKO 'de Ark'. In dit plan staat beschreven welke visie CKO 'de Ark' heeft over het opvangen van kinderen in de leeftijd van 0 tot 12 jaar.

Christelijke Kinderopvang 'de Ark' werkt vanuit christelijke waarden en normen. Het fundament van CKO de Ark is *"het eeuwig en onfeilbaar Woord van God, de Bijbel. Dit Bijbelse evangelie is houvast, inspiratiebron en toetssteen voor allen die bij CKO de Ark zijn betrokken"*.

In de praktijk betekent dit dat onze kijk op kinderen en kinderopvang geïnspireerd wordt door wat er in de Bijbel staat over hoe we met elkaar en onze omgeving omgaan. CKO 'de Ark' wil graag een veilige en zorgzame omgeving bieden, waar kinderen kunnen spelen, leren en ontdekken. Er worden christelijke normen en waarden meegegeven aan kinderen, zoals liefde en respect voor elkaar, het helpen van elkaar, vriendelijkheid, vergeven, eerlijk zijn, geduldig zijn, mildheid, trouw, tederheid en zelfbeheersing. Binnen deze setting zijn alle kinderen bij CKO 'de Ark' welkom, ongeacht eigen overtuiging of achtergrond.

Daarnaast is er plaats voor neutrale opvang, waar dat aan het grotere geheel een positieve bijdrage levert. In Lopik zijn per 1 januari 2017 vijf plaatselijke peuterspeelzalen overgenomen. Deze peuterspeelzalen zijn neutraal van karakter en de medewerkers peuterspeelzaal kennen geen identiteitseis. Dit wordt gerespecteerd. De opvang van CKO 'de Ark' is op deze momenten ook neutraal. De medewerkers peuterspeelzaal respecteren dit beleidsplan, zonder aan de specifieke identiteitseis te voldoen. Als op termijn er mogelijkheden zijn 1 of meerdere locaties onder de identiteitsvlag te brengen, zullen we dat in gang zetten. Ze zijn alle reeds gehuisvest in scholen van onze lokale samenwerkingspartner.

Het pedagogisch beleidsplan dient vooral als leidsraad voor pedagogische medewerkers. Zij brengen de visie en doelstellingen van CKO 'de Ark' dagelijks in de praktijk met de kinderen. Tijdens teamvergaderingen en groepsvergaderingen zal elke keer een onderdeel van het pedagogisch beleidsplan besproken worden. Op deze wijze hopen we dat het pedagogisch beleidsplan een stabiele basis blijft voor het reilen en zeilen op de groep.

Daarnaast informeert het beleidsplan ouders en gemeentelijke instanties, zoals de GGD, over de werkwijze en invulling van de opvang. De ouders zijn de belangrijkste personen voor het opgroeiende kind. Wij vinden intensief contact met ouders / verzorgers heel belangrijk. In dit plan staat beschreven hoe CKO 'de Ark' ouders informeert en betreft bij de opvang van hun kind.

CKO 'de Ark' heeft meerdere kinderopvanglocaties. Ieder locatie heeft een eigen invulling gegeven aan de uitvoering van de uitgangspunten zoals in dit beleidsplan omschreven. Elke vestiging heeft een eigen karakter en eigen pedagogische accenten. Deze werkwijzen zijn beschreven in een locatiegebonden pedagogisch werkplan, dat op elke vestiging ter inzage ligt.

INHOUDSOPGAVE

Voorwoord	2
Visie en doelstelling	4
Van visie naar praktijk	7
Het bieden van veiligheid	8
Ontwikkelen van persoonlijke competenties	11
Ontwikkelen van sociale competenties	14
Normen en waarden	16
Observeren en signaleren	19
Samenwerking met ouders	20
Beleid ten aanzien van kinderen van de werknemers op de groep	22
Slotwoord	23

VISIE EN DOELSTELLING

ALGEMEEN

CKO 'de Ark' biedt verschillende vormen van kinderopvang aan: dagopvang, buitenschoolse opvang en peuteropvang:

Dagopvang:

Onze groepen op de dagopvang vangen kinderen op vanaf de baby leeftijd totdat de kinderen naar school gaan. De groepen zijn ingedeeld in aparte baby- en peutergroepen of in verticale groepen, waar kinderen tussen 0 en 4 jaar bij elkaar zijn geplaatst.

Omdat ouders de zorg van hun kind(eren) aan onze dagverblijven toevertrouwen, hebben zij de mogelijkheid om werk, schoolopleiding of andere maatschappelijke activiteiten te vervullen.

Buitenschoolse opvang:

Buitenschoolse opvang is een voorziening tussen school en thuis, voor kinderen van 4 tot 12 jaar. "Buitenschoolse opvang" is een verzamelnaam voor drie vormen van opvang: Voorschoolse Opvang (VSO), Tussenschoolse Opvang (TSO) en Naschoolse Opvang (NSO). Niet op elke vestiging worden alle BSO-varianten aangeboden.

De kinderen worden opgevangen samen met andere kinderen in de basisschoolleeftijd. Zij brengen hun vrije tijd samen door: voor schooltijd, tijdens de lunch, na schooltijd en in de vakanties.

Peuteropvang:

De peuteropvang is een voorschoolse voorziening voor kinderen tussen de 2 en 4 jaar. Deze is in tijd beperkt, veelal tijdens ochtenden. Het doel van de peuteropvang is om kinderen te stimuleren in hun individuele ontwikkeling. Kinderen krijgen hier de gelegenheid om in groepsverband te spelen, leren en zich te ontwikkelen.

DOELSTELLING CKO 'DE ARK'

Wij gaan er van uit dat gezin, school en kerk in elkaars verlengde liggen. Veel ouders kiezen bewust voor een opvoeding volgens christelijke principes en voor een basisschool met Bijbelse grondslag. CKO 'de Ark' wil aan kinderen van deze ouders verschillende vormen van opvang bieden waarin deze lijn wordt voortgezet. CKO 'de Ark' heet ook kinderen welkom uit niet-christelijke gezinnen of met een andere religie die zich thuis voelen op de opvang van CKO 'de Ark'.

Al spelend ontdekken en leren kinderen. Het plezier dat daaraan beleefd wordt vinden wij van groot belang. Leid(st)ers proberen een sfeer te creëren waarin een kind zich zowel individueel als in groepsverband kan ontplooiën. Een kind ontwikkelt zich wanneer het zich op zijn gemak voelt, wanneer het een relatie kan aangaan met de opvoeders en wanneer het een plaats gevonden heeft binnen de groep kinderen van de opvang.

IDENTITEIT

CKO 'de Ark' heeft een christelijke grondslag. In de Bijbel staat:

Later brachten enkele mensen hun kinderen bij Jezus. Zij wilden graag dat Hij zijn handen op hen zou leggen en voor hen zou bidden. Maar de discipelen zeiden dat zij Hem niet mochten lastig vallen. "Laat de kinderen toch bij mij komen", zei Jezus. "Houdt ze niet tegen, want het koninkrijk van de hemelen is ook voor hen." Hij legde zijn handen op hun hoofdjes en zegende hen voordat Hij verder ging. (Mattheüs 19:13-15)

We zijn er van overtuigd dat wij kinderen, hoe jong ze ook zijn, mogen vertellen over Jezus, dat Jezus van alle kinderen houdt en een relatie met de kinderen wil. We hopen dat dit er toe zal leiden dat het kind zoveel hoort en leert over Gods liefde voor de mensen en kinderen, dat er daarna een steeds groeiend verlangen zal zijn om daar meer over te horen en te leren.

Daarom lezen we met de kinderen uit de Bijbel en wordt er gezamenlijk gebeden en gedankt voor de lunch. We leven bewust toe naar de christelijke feesten en staan stil bij de betekenis ervan. Tevens zullen er bepaalde christelijke waarden en normen gehanteerd worden zoals liefde en respect voor elkaar, het helpen van elkaar, vriendelijkheid, vergeven, eerlijk zijn, geduldig zijn, mildheid, trouw, tederheid en zelfbeheersing. De christelijke identiteit van CKO 'de Ark' heeft tevens consequenties voor het personeel dat wij aannemen. Zij dienen binding te hebben en in te stemmen met de christelijke levensovertuiging die aansluit op onze visie. Uitzondering hierop is het personeel voor de locaties met neutrale opvang.

PEDAGOGISCHE VISIE

In onze ogen zijn en blijven de ouder(s)/verzorger(s) eerstverantwoordelijke voor hun kind; zij dragen de opvoedingsverantwoordelijkheid. We zijn van mening dat het gezin de plaats is waar de opvoeding moet plaatsvinden. In aanvulling op de opvoeding thuis kan CKO 'de Ark' wel een opvoedingsondersteunende rol spelen. We hebben er daarom ook voor gekozen om in onze doelstelling niet het woord opvoeding te gebruiken, maar de woorden opvangen, verzorgen en begeleiden.

Onze visie op de zorg en begeleiding van kinderen wordt zo veel mogelijk ontleend aan de principes die de Bijbel ons mee geeft. Onze uitgangspunten zijn als volgt verwoord:

Ieder kind is kostbaar

Kinderen zijn een kostbare gave van God. Ouders vertrouwen de zorg van hun kind aan ons toe. Dit ziet CKO 'de Ark' als een bijzondere taak en wil hier op een goede manier invulling aan geven. Dit betekent ten eerste dat ze de praktische zorg krijgen die ze nodig hebben: voeding, verschoning en naar bed brengen. En voor schoolkinderen: het ophalen uit school, eten en drinken en een gevarieerd activiteiten aanbod. Belangrijker nog is dat deze zorg op een liefdevolle manier geboden wordt. Pedagogische medewerkers kennen de kinderen goed en bouwen een band met ze op. Kinderen worden welkom geheten op de opvang en ieder kind wordt gezien en gehoord.

Ieder kind is uniek

Ieder kind is uniek, geschapen door God met zijn of haar eigen persoonlijkheid en talenten. Het kind mag leren deze gaven te gebruiken in dienst van God en de naaste. In de opvang staat de ontwikkeling van de eigen persoonlijkheid, talenten en kwaliteiten van het kind centraal. Pedagogische medewerkers hebben daarom aandacht voor de interesses van de kinderen. Zij mogen aangeven waar hun wensen en voorkeuren liggen bij de keuze voor activiteiten. Tegelijk willen we de kinderen ook uitdagen om nieuwe activiteiten uit te proberen om zich zo nieuwe vaardigheden eigen te maken. Het activiteiten aanbod is gevarieerd zodat kinderen zich breed kunnen ontwikkelen, denk aan: geluids- en beweegspelletjes voor de allerkleinsten, knutselactiviteiten, verkleed en rollenspellen, gezelschapsspellen en dans en muziek.

Ieder kind hoort erbij

Kinderen komen niet als eenling ter wereld; zij maken deel uit van een gezin. In het gezin wordt voor elkaar gezorgd, wordt meegeleefd met elkaar en waarden en normen met elkaar gedeeld.

CKO 'de Ark' wil deze gemeenschapszin voortzetten in de opvang. Op bijna al onze opvanglocaties is gekozen om met verticale groepen te werken, waar broertjes en zusjes op één groep worden opgevangen en waar zowel groot als klein een plek hebben. Net als in het gezin worden kinderen geleerd om rekening te houden met elkaar en elkaar te helpen.

De groepen zijn huiselijk ingericht met verschillende plekken die uitnodigen tot samenzijn: aan de grote tafel, op en om de zitbank en speelhoeken om samen te spelen en bewegen. Tijdens kringmomenten wordt er uit de Kinderbijbel of ander voorleesboek gelezen en liedjes gezongen. Verder zullen we bewust met de kinderen naar de christelijke feesten toelevens en gezamenlijk met ze bidden en danken voor de lunch.

Ieder kind draagt bij

CKO 'de Ark' heeft een christelijke grondslag en wil kinderen graag de christelijke waarden en normen voorhouden die we kennen uit de Bijbel: liefde en respect voor elkaar, het helpen van elkaar, vriendelijkheid, vergeven, eerlijk zijn, geduldig zijn, mildheid, trouw, tederheid en zelfbeheersing. Kinderen dragen bij door mee te helpen met kleine taken, door elkaar te helpen en door netjes om te gaan met ruimte en materiaal.

Wij maken allen deel uit van Gods schepping. Daarom hebben wij de verantwoordelijkheid om goed om te gaan met onze middelen en onze leefomgeving. Dit noemen wij 'goed rentmeesterschap'. CKO 'de Ark' wil kinderen bewust maken van hun aandeel in de schepping. Natuur en duurzaamheid, zijn hierbij onze kernwoorden. In onze activiteiten komt dit terug door te werken met thema's rondom natuur, zoals het wisselen van de seizoenen, werken met kosteloos en natuurlijke materialen, maar vooral veel buitenspelen. Het is ons streven om dagelijks met de kinderen die dit kunnen naar buiten te gaan, ook bij wisselende weersomstandigheden.

VAN VISIE NAAR PRAKTIJK

Nu onze visie op kinderen en kinderopvang helder is, kan een vertaalslag worden gemaakt naar de praktijk. In dit deel wordt beschreven tot welke doelstellingen onze visie leidt en hoe dit zich laat zien in de dagelijkse invulling van de opvang.

In de Wet kinderopvang wordt onder andere aangegeven wat de overheid verstaat onder kwaliteit in de kinderopvang:

“Verantwoorde kinderopvang is kinderopvang die bijdraagt aan een goede en gezonde ontwikkeling van het kind in een veilige omgeving”.

Voor de pedagogische onderbouwing van de Wet kinderopvang, is gekozen voor de vier opvoedingsdoelen van professor J.M.A. Riksen-Walraven.

De vier opvoedingsdoelen zijn:

- Het bieden van emotionele veiligheid
- Gelegenheid bieden tot het ontwikkelen van persoonlijke competenties
- Gelegenheid bieden tot het ontwikkelen van sociale competenties
- De kans bieden om zich waarden en normen, de "cultuur" van een samenleving, eigen te maken

Deze doelstellingen sluiten goed aan bij de pijlers van CKO 'de Ark': ieder kind is kostbaar, ieder kind is uniek, ieder kind hoort erbij en ieder kind draagt bij.

HET BIEDEN VAN EMOTIONELE VEILIGHEID

IEDER KIND IS KOSTBAAR

Kinderen zijn kostbaar. Daarom wil CKO 'de Ark' hen opvang bieden in een veilige en gezonde omgeving. Het bieden van een veilige opvoedingsomgeving bestaat uit twee aspecten:

Fysieke veiligheid: zorg dragen voor een gezonde en veilige omgeving, waar kinderen kunnen spelen zonder blootgesteld te worden aan ongezonde of onveilige factoren.

Emotionele veiligheid: zorg dragen voor een vertrouwde omgeving, waar kinderen zichzelf kunnen zijn en zich geliefd en gerespecteerd weten.

FYSIEKE VEILIGHEID

Veiligheid en gezondheid

CKO 'de Ark' zet zich actief in voor veiligheid en gezondheid. CKO 'de Ark' werkt met protocollen, waarin duidelijke is beschreven hoe medewerkers veilig en gezond horen te handelen op de groep. CKO 'de Ark' ziet er op toe dat medewerkers goed op de hoogte zijn van de protocollen en dat deze op de juiste manier worden uitgevoerd op de groep. Daarnaast kent CKO 'de Ark' een beleid Veiligheid en Gezondheid. Hierin staat onder andere beschreven hoe wordt omgegaan met grote en kleine risico's, de achterwachtregeling en het 4-ogenprincipe. Dit beleid wordt ontwikkeld samen met de pedagogisch medewerkers en actueel gehouden d.m.v. evaluatie en na veranderingen in de situatie op de locaties. Denk hierbij aan verbouwing, ongeval, nieuwe gezichten, etc. De GGD controleert jaarlijks of de opvanglocaties voldoen aan alle veiligheids- en gezondheidseisen.

Groepsindeling

De opvang vindt plaats in stamgroepen¹. Dit wil zeggen dat kinderen ingedeeld zijn in een vaste groep, zodat zij steeds dezelfde kinderen en leid(st)ers om zich heen hebben.

Er zijn vastgestelde normen voor wat betreft het aantal kinderen die in een groep mogen worden opgevangen. Deze veranderen af en toe op details. De actuele versie hiervan is te vinden op www.1ratio.nl/rekenregels.aspx

3-uursregeling

Bij een aaneengesloten openstelling van tien uur of meer per dag mag er maximaal drie uur per dag worden afgeweken van de vereiste BKR (beroepskracht-kind-ratio). Daarbij wordt minimaal de helft van de vereiste BKR ingezet. Op welke tijden en dagen deze regeling van toepassing is, kunt u lezen in de werkplannen van de locaties.

Pedagogisch medewerkers

Alle pedagogisch medewerkers zijn in het bezit van minimaal een SPW 3 (of gelijkwaardig) diploma en een geregistreerd 'bewijs van goed gedrag'. Tevens zijn er medewerkers met een gecertificeerd kinder-EHBO diploma, zodat er altijd minimaal één volwassenen met een geldig kinder-EHBO diploma op de locatie is.

Binnen de organisatie zijn meerdere vaste invalkrachten in dienst. Indien ziekteverzuim, vakantie- of snipperdagen niet intern op te lossen zijn, wordt de invalkracht op de groep geplaatst. Omdat er met vaste invalkrachten wordt gewerkt, kennen zij de kinderen en zijn zij op de hoogte van de werkwijze op de groep. Dit zorgt voor continuïteit en kinderen voelen zich prettiger bij een bekend gezicht dan bij een vreemde.

¹ Bij buitenschoolse opvang vindt de opvang plaats in basisgroepen.

EMOTIONELE VEILIGHEID

Een kind dat zich veilig voelt, voelt zich goed en heeft energie om te leren en zich te ontwikkelen. Om emotionele veiligheid te waarborgen zijn structuur en voorspelbaarheid belangrijk, zoals een vaste groepsindeling, vaste medewerkers en een duidelijk dagritme.

Vaste pedagogisch medewerkers

Kinderen zijn in de eerste plaats gehecht aan hun ouders, broertjes, zusjes en andere familieleden. Op de opvang kunnen kinderen een band opbouwen met de pedagogisch medewerker en met elkaar als kinderen onderling. De aanwezigheid van vaste en vertrouwde pedagogisch medewerkers is bevorderlijk voor de veerkracht van kinderen en is de basis om een goede relatie tussen kind en pedagogisch medewerker te kunnen laten ontstaan. Voor 0-jarigen geldt dat een kind twee vaste pedagogisch medewerkers wordt toegewezen. Op de dagen dat het kind komt, is er altijd één van deze twee pedagogisch medewerkers werkzaam. Als de omvang van de stamgroep vraagt om inzet van meer dan twee pedagogisch medewerkers, dan mogen maximaal drie vaste pedagogisch medewerkers aan het kind worden toegewezen. Naast het 'vaste' gezicht kunnen andere pedagogisch medewerkers worden ingezet. Kinderen met flexibele dagen vormen hierop een uitzondering. Zij krijgen geen vaste pedagogisch medewerkers toegewezen. Bij de samenstelling van een team wordt gekeken naar o.a. de combinatie van leeftijd, ervaring en creativiteit. Hierdoor bieden wij een gevarieerde teamsamenstelling met vaste medewerkers waardoor kinderen meer mogelijkheden hebben om een vertrouwensrelatie op te bouwen met de pedagogisch medewerkers. Er wordt gelet op de wijze waarop het kind wordt benaderd en aangesproken, getroost en bevestigd, aangemoedigd en uitgelegd indien nodig. Verder letten pedagogisch medewerkers op een goede verzorging van het kind, maken ze plezier en spelen ze met de kinderen mee.

Mentorschap

Bij CKO 'de Ark' krijgt ieder kind een mentor toegewezen. De mentor van het kind werkt op de groep waar het kind is geplaatst. Een mentor volgt de ontwikkeling van het kind en is het eerste aanspreekpunt voor ouders en in de buitenschoolse opvang ook voor het kind. De mentor zal het intakegesprek doen, de ontwikkelingsgesprekken en helpen bij het doorverwijzen van het kind als dit nodig is.

Dagindeling

Op de opvanglocaties wordt een vaste dagindeling aangehouden met vaste onderdelen. De indeling is nader uitgewerkt in het werkplan. Dagindelingen worden gevolgd met uitzonderingen van vakanties en themadagen en –activiteiten. Ook vaste rituelen zijn onderdeel van het dagprogramma, zoals wachten op elkaar met eten en drinken, het vieren van een verjaardag en het welkom heten van een nieuw kind in de groep. Er wordt rekening gehouden met individuele behoeftes van ouder(s)/verzorger(s) en kinderen. Deze worden besproken in het intakegesprek. De dagindeling voor het kind kan dan indien mogelijk aangepast worden. Er wordt hierbij altijd rekening gehouden met het aantal kinderen, pedagogisch medewerkers, behoefte van de groep, kennis van pedagogisch medewerkers en financiën. Daarnaast biedt het programma ruimte voor het kiezen van eigen activiteiten en/of het wel/niet mee doen met de groep. Vaste breng- en haaltijden zijn zeer belangrijk voor de structuur en continuïteit van de groep. Deze tijden zijn vermeld in het werkplan. Pedagogisch medewerkers wijzen ouder(s)/verzorger(s) op deze tijden en op het belang ervan voor het organiseren van activiteiten en de rust en structuur op de groep.

Wennen

In deze periode kunnen het kind, de ouder(s)/verzorger(s) en de pedagogisch medewerkers wennen aan elkaar, de groep, het dagritme, regels en gewoonten. Het proces verloopt zorgvuldig. Dit legt de basis voor het verdere verloop van de opvang. De duur van de periode is afhankelijk van het kind. Het kind is gewend wanneer het een plaats in de groep gevonden heeft. Tot die tijd houden pedagogisch medewerkers dit proces nauwlettend in de gaten. Wanneer kinderen echt niet kunnen wennen wordt dit eerst besproken met de ouder(s)/verzorger(s) en leidinggevende, waarna in overleg met directie plaatsing beëindigd kan worden.

Overgang van dagopvang naar BSO

Wanneer de kinderen vier jaar worden en naar school gaan, gaan ze mogelijk over naar de BSO. Er vindt in dat geval overdracht plaats tussen de pedagogisch medewerkers van beide groepen. Er

worden bijzonderheden en kindgegevens uitgewisseld. De pedagogisch medewerker van de BSO gaat een steeds belangrijkere rol spelen en het contact met de pedagogisch medewerker van de dagopvang wordt afgebouwd. Verder gaat hetzelfde wenproces als hierboven beschreven in werking.

Thema's

We werken met thema's. We gebruiken thema's die aansluiten op de belevingswereld van de kinderen. De ruimte wordt naar het desbetreffende thema ingericht. Thema's worden tevens gebruikt ter oriëntatie op de buitenwereld. Voorbeelden van thema's kunnen zijn: herfst, Sinterklaas, kerst, winter, lente, Pasen, hemelvaart, Pinksteren, zomer en Koningsdag. Thema's en alles wat hierom heen hangt die angst kunnen veroorzaken bij een kind, worden gemeden.

Binnen- en buitenruimten

Er zijn ruimten waar vaste activiteiten plaatsvinden. Tussen de verschillende ruimten is een balans tussen rust en actie, stilte en geluid, alleen en samen, spannend en veilig. De eigen groepsruimte is een herkenbare en vertrouwde plek voor het kind. Het materiaal is zodanig opgesteld, dat kinderen zelf de mogelijkheid hebben te kiezen en ook zelfstandig kunnen gebruiken. Pedagogisch medewerkers stimuleren, helpen en adviseren het kind bij het kiezen van nieuw, spannend en/of uitdagend materiaal. Ze weten waar het kind goed in is, wat het leuk vindt en wat zijn/haar mogelijkheden en uitdagingen zijn. We vinden het belangrijk dat de kinderen iedere dag even naar buiten gaan om hun energie kwijt te kunnen. Het buitenspelmateriaal is onder andere aangepast aan de behoeftes van kinderen op lichamelijk en motorisch gebied.

ONTWIKKELEN VAN PERSOONLIJKE COMPETENTIES

IEDER KIND IS UNIEK

Definitie

Ontwikkeling van persoonlijke competentie is het bevorderen van persoonskenmerken zoals flexibiliteit, creativiteit, zelfvertrouwen, zelfstandigheid, veerkracht en probleemoplossend vermogen. Kinderen moeten zich deze vaardigheden eigen maken net zoals praten, denken en bewegen. Door na te doen, uit te proberen en uitgedaagd te worden, worden al deze vaardigheden ontwikkeld. Elk kind is uniek en ontwikkelt zich op zijn eigen manier en tempo. Pedagogisch medewerkers proberen deze ontwikkelingen te stimuleren.

De ontwikkeling in de kindertijd

In de leeftijd van 0 tot 13 jaar maken kinderen belangrijke ontwikkelingen door. Hun leefwereld wordt steeds groter: van afhankelijke zuigeling en peuter worden het zelfstandige kinderen. Kinderen leren dagelijks nieuwe vaardigheden. Dit gebeurt bij kinderen vaak spelenderwijs. Juist in het ontspannen spelen en in de vrije omgang met leeftijdsgenootjes, leren zij voortdurend nieuwe vaardigheden en competenties.

Kinderen ontwikkelen zich door verschillende soorten competenties eigen te maken:

- emotionele competenties
- sociale competenties
- motorisch-zintuiglijke competenties
- cognitieve competenties
- taal en communicatieve competenties
- morele competenties
- expressieve en beeldende competenties

Emotionele competenties

Kinderen vormen een beeld van zichzelf. Het gevoel er te mogen zijn en vertrouwen hebben in anderen ontstaat vooral in relaties met de personen om hen heen.

Voorbeelden van emotionele competenties:

- steun zoeken en zich laten troosten door de pedagogische medewerker
- bewustwording van de eigen voorkeuren en smaken
- vertrouwen in eigen kunnen
- lekker in zijn vel zitten en plezier hebben in de omgang met anderen

Pedagogische medewerkers besteden hier aandacht aan door een liefdevolle houding naar de kinderen toe te hebben, zodat zij zich welkom en geaccepteerd voelen. De leid(st)er kent de kinderen van de groep goed, weet waar ieders talenten liggen en geeft kinderen de ruimte om hun talenten verder te ontplooiën. Successen en mijlpalen van de kinderen worden gevierd.

Sociale competenties

Ook het vermogen om goed met anderen om te kunnen gaan, ontstaat in relatie met andere personen. Hier wordt nader op ingegaan in het volgende deel: 'ontwikkelen van sociale competenties'.

Motorisch-zintuiglijke competenties

Kinderen hebben de behoefte om zelf dingen te kunnen ondernemen. Zelfstandigheid vergt oefening en ontwikkeling.

Voorbeelden van motorisch-zintuiglijke competenties:

- grof motorische vaardigheden, zoals rollen, kruipen, lopen, rennen, springen, glijden, schommelen, dansen
- evenwicht bewaren
- fijn motorische vaardigheden, zoals grijpen en pakken, tekenen, puzzelen, knutselen
- plezier in bewegen, gevaar onderkennen
- bouwen en uitvinden
- plezier in zintuiglijke ervaringen, zoals ruiken, proeven, voelen, horen en zien

Het is aan de leid(st)er om voldoende afwisseling te bieden in het spel- en activiteiten aanbod, zodat kinderen deze competenties goed kunnen ontwikkelen. Er wordt een goede balans gezocht tussen 'rustige' en 'drukke' activiteiten, tussen bewegingsspelletjes en activiteiten aan tafel. Voorop staat het plezier dat kinderen hebben in de activiteit. Kinderen worden daarom niet verplicht om mee te doen, maar tegelijk wel gestimuleerd om nieuwe activiteiten uit te proberen.

Cognitieve competenties

Kinderen verruimen hun wereld door nieuwe ontdekkingen. Zij willen de wereld om hen heen begrijpen: hun sociale wereld, hun gevoelswereld, de natuur en de dingen.

Belangrijke competenties hierbij zijn:

- ontdekkingsdrang
- zoeken naar verbanden tussen gebeurtenissen, oorzaak en gevolg, logisch denken
- ordenen, meten, tellen, verzamelen van vertrouwde dingen en materialen
- geconcentreerd spelen en vasthouden aan een plan, doorzettingsvermogen
- het begrijpen en benoemen van emoties, zowel van zichzelf als van anderen

De momenten die kinderen op de opvang zijn is voor hen vrije tijd. Er worden daarom geen 'schoolse' activiteiten aangeboden. Dat betekent niet dat zij op de dagopvang en BSO niets leren. Al spelend krijgen kinderen meer grip op hun omgeving en inzicht in hoe dingen werken. De leid(st)er speelt hier op in door veel te benoemen voor de kinderen: verwoorden wat er gebeurt en vragen stellen aan de kinderen over hun ervaringen.

Op de peuteropvang worden wel gerichte 'leeractiviteiten' georganiseerd omdat de peuteropvang veel meer gericht is op voorbereiding op de basisschool. Op de meeste locaties wordt gewerkt met een VVE programma. Er wordt geoefend met het benoemen van voorwerpen en begrippen, tellen en ordenen, oorzaak en gevolg. Samen met de peuteropvangmedewerker krijgen kinderen meer grip op hun omgeving en het ordenen ervan.

Taal en communicatieve competenties:

Taal is het belangrijkste hulpmiddel om uiting te geven aan gedachten, om iets kenbaar te maken.

Competenties die kinderen ontwikkelen zijn:

- klanken nabootsen
- verruimen van de woordenschat
- verbanden en vergelijkingen kunnen noemen
- abstract taalbegrip, het kunnen redeneren over iets dat niet zichtbaar is
- vertellen over de toekomstige- of verleden tijd
- (begrijpend) lezen
- schrijven
- non-verbale communicatie, niet alleen wat je zegt, maar ook hoe je het zegt

De taalontwikkeling bij kinderen begint al vroeg. Pasgeboren baby's zijn al heel gevoelig voor klanken en intonaties. Pedagogisch medewerkers zijn zich hiervan bewust en benaderen jonge kinderen met een zachte vriendelijke stem. Er wordt veel met en tegen kinderen gepraat. Door voorwerpen en handelingen te benoemen, leren kinderen verbanden zien en krijgen ze meer grip op hun omgeving. Peuters en kinderen in de schoolleeftijd kunnen al veel meer gesprekken aangaan. Tijdens het tafelmoment mogen kinderen hun verhaal doen. De leid(st)er stelt vragen, reageert hier op en vraagt door. Kinderen leren ook om naar elkaar te luisteren en interesse te tonen voor het verhaal van een ander.

Morele competenties:

Kinderen willen er graag bij horen en verlangen naar goedkeuring. Ze zijn ontvankelijk voor regels en gezamenlijke rituelen. Ze leren gehoorzamen en leren zich te beheersen.

Voorbeelden van morele competenties:

- emoties op een acceptabele manier uiten
- het besef dat het eigen handelen iets teweeg kan brengen in de omgeving
- verantwoordelijkheid en schuldbesef tonen
- gehoorzaamheid
- respect voor diversiteit

De pedagogisch medewerker houdt de kinderen de christelijke normen en waarden voor: liefde en respect voor elkaar, het helpen van elkaar, vriendelijkheid, vergeven, eerlijk zijn, geduldig zijn, mildheid, trouw, tederheid en zelfbeheersing.

Dit onderwerp wordt nader uitgediept in het deel 'normen en waarden – ieder kind draagt bij'.

Expressieve en beeldende competenties:

De behoefte om zich uit te drukken in woorden en beelden hoort bij onze, door God gegeven, natuur.

Competenties die kinderen hierbij ontwikkelen zijn:

- dans en beweging
- zingen en muziek maken
- tekenen, verven en beeldende uitingen
- gevoel voor schoonheid

Er is ruimte voor kinderen om zich op allerlei manieren te uiten, bijvoorbeeld door muziek te maken, samen te zingen en d.m.v. knutselactiviteiten. Daarnaast krijgen kinderen de gelegenheid om uiting te geven aan dank en verwondering tijdens het gebedsmoment aan tafel.

ONTWIKKELEN VAN SOCIALE COMPETENTIES

IEDER KIND HOORT ERBIJ

Definitie

Bij de sociale ontwikkeling gaat het erom hoe het kind met anderen omgaat en hoe het kind zichzelf ziet in relatie tot anderen.

Kinderen krijgen steeds meer inzicht in zichzelf en in hun relaties met anderen. Jonge kinderen zijn nog voornamelijk op hun ouders of verzorgers gericht. Pas in de peuter- en kleutertijd ontstaat er meer aandacht voor leeftijdsgenootjes. Hun wereld wordt groter en dat leidt er toe dat zij zich sociaal steeds verder kunnen ontwikkelen. Zij leren zichzelf beter kennen, ook als persoon, los van het gezin waar zij uit komen. Tijdens het spelen met leeftijdsgenoten leren zij zich verplaatsen in anderen, ruzies op te lossen en verschillen te overbruggen.

Voorbeelden van sociale competenties:

- hulp vragen en ontvangen
- gevoel van erbij horen, verbondenheid met anderen
- anderen aanvoelen en rekening houden met elkaars gevoelens
- samen spelen
- bijdragen aan het geheel en helpen

Sociale ontwikkeling

0 tot 4 jaar:

Baby's en peuters zijn veelal op zichzelf gericht. Zij kunnen nog niet goed met anderen spelen. Dit komt omdat hun inlevingsvermogen nog niet ontwikkeld is. Zij begrijpen niet dat een ander kind pijn heeft als je hem duwt, of verdriet heeft als er speelgoed wordt afgepakt. Vanaf zo'n drie jaar richten zij hun blik steeds meer op leeftijdgenoten. Zij ontdekken dat het leuk is om met elkaar op te trekken en ontlene plezier in het samen spelen. Wel zoeken zij nog veel steun en troost bij vertrouwde volwassenen.

4 tot 6 jaar:

Kinderen in de leeftijd van 4 jaar zijn steeds meer in staat zich in te leven in een ander, ze kunnen bijvoorbeeld een ander kind troosten als deze pijn of verdriet heeft. Inlevingsvermogen is een belangrijke voorwaarde voor het aangaan van sociale contacten en vriendschappen. Iemand die zich voor kan stellen hoe een ander zich voelt is eerder geneigd tot sociaal gedrag, zoals iemand helpen, delen, samenwerken, voor iemand opkomen. Dit zijn eigenschappen die een kind nodig heeft om aansluiting te vinden in groepen en bij het onderhouden van vriendschappen.

Een tweede vaardigheid die kinderen op deze leeftijd beter onder de knie krijgen is 'zelfbeheersing'. In de kleuterleeftijd leren ze hun gevoelens en impulsen onder controle te houden. Kinderen die afpakken, duwen, slaan en voor hun beurt gaan, zijn immers minder geliefd als speelmaatje.

7 tot 9 jaar:

Naarmate kinderen ouder worden, richten zij zich in hun sociale contacten steeds meer op hun leeftijdgenoten. Eerst spelen ze afwisselend met andere kinderen, maar rond de 7 jaar ontstaat er een duidelijke voorkeur met wie ze spelen. Jongens spelen vooral met jongens en meisjes met meisjes. Vriendschappen worden steeds belangrijker, ook voor de ontwikkeling van de eigen identiteit. Kinderen willen geaccepteerd worden en ergens bij horen. Tegelijk spiegelen zij zich aan anderen om te ontdekken wie ze zelf zijn.

Het erbij willen horen betekent ook dat op deze leeftijd buitensluiting en pesten een rol kunnen spelen. Kinderen die gepest worden kunnen een negatief zelfbeeld ontwikkelen, waar ze hun hele verdere leven last van kunnen blijven houden. Het is daarom belangrijk dat volwassenen hier alert op zijn en sturing geven aan het groepsproces.

10 tot 13 jaar:

Net als bij kinderen vanaf 7 jaar is ook voor kinderen vanaf tien jaar de omgang met leeftijdsgenoten erg belangrijk. Vriendschappen zijn hechter en gebaseerd op loyaliteit: je vrienden val je niet af!

Enerzijds willen kinderen bij de groep horen, anderzijds wordt de behoefte om anders te zijn, een eigen identiteit te ontwikkelen, steeds sterker. De eigen identiteit houdt in: weten waar je voor staat, wat je kunt en wie je bent in vergelijking tot anderen. Dit kan botsen, vooral als de eigen voorkeuren en normen niet overeenstemmen met die van de groep: kies je voor de groep of durf je voor jezelf te kiezen.

Op deze leeftijd is het belangrijk dat volwassenen aandacht hebben voor mijlpalen en prestaties. Kinderen met zelfvertrouwen durven actiever hun omgeving te verkennen en zich nieuwe competenties eigen te maken.

Gemeenschapszin

Kinderen maken in de eerste plaats deel uit van een gezin. Hier leren zij verbondenheid met elkaar voelen, voor elkaar te zorgen en worden samen waarden en normen gedeeld. Buiten het gezin maken kinderen deel uit van grotere gemeenschappen, denk aan: een schoolklas, de kerkgemeenschap, een sport- of hobbyvereniging. Tenslotte maken kinderen deel uit van de maatschappij.

Ook de opvang vormt een plek waar kinderen deel uitmaken van een groep. CKO 'de Ark' vindt de gemeenschapszin erg belangrijk in de opvang. Daarom worden kinderen geplaatst in eigen stamgroepen met een vaste leid(st)er. Hierdoor krijgen kinderen de kans om vriendschappen met elkaar aan te gaan. Het kringmoment en tijdens het eten aan tafel zijn belangrijke momenten van samenzijn. Kinderen kunnen hun verhaal kwijt en er wordt eventueel samen gedankt. Mijlpalen en feestdagen, zoals verjaardagen, worden uitgebreid gevierd met elkaar.

Behulpzaamheid is ook een manier waarop de samenhangigheid wordt bevorderd. Kinderen van verschillende leeftijden zitten bij elkaar in de groep, dus er is voldoende gelegenheid voor de oudere kinderen om de jongsten te helpen. Kinderen worden ook gevraagd om te helpen bij kleine taken, zoals het dekken en afruimen van de tafel of het opruimen van materiaal. Dit gebeurt op een ontspannen, niet-dwingende manier: behulpzaamheid wordt gewaardeerd, maar niet opgedrongen.

Rol van de leid(st)er

Een goede kind- pedagogisch medewerker relatie ligt aan de basis van kwalitatief goede opvang. Elk kind heeft hechtingsfiguren in zijn/haar leven nodig om zich goed te kunnen ontwikkelen. Pedagogisch medewerkers zijn zich bewust van hechting bij kinderen en gaan hier zorgvuldig mee om.

Kinderen gebruiken hun lichaam bij het uiten en verwerken van hun gevoelens, dit noemen we 'non-verbale communicatie' of 'lichaamstaal'. Pedagogisch medewerkers zijn hier alert op. Zij kennen de kinderen goed en kunnen aan een kind aflezen of er iets aan de hand is. Niet alle kinderen kunnen hun gevoelens goed onder woorden brengen. De leid(st)er helpt hen daarbij door te benoemen wat hij/zij bij het kind ziet, bijvoorbeeld: *"Mike, ik zie dat je een beetje stil bent, ben je misschien verdrietig?"*

De pedagogisch medewerker heeft de taak om het samenzijn aan te sturen. Pedagogisch medewerkers begeleiden de groep zodanig dat ieder kind tot zijn recht komt en bewaakt de groepssfeer. Alle kinderen worden welkom geheten en van de kinderen die dat kunnen, wordt verwacht dat zij elkaar en de leid(st)er groeten. Tijdens de gezamenlijke momenten, zoals aan tafel, kunnen de kinderen vertellen wat ze hebben meegemaakt. Van de andere kinderen wordt verwacht dat ze luisteren en elkaar uit laten praten. Wanneer zich een conflict voordoet, wordt dit altijd uitgepraat. Ook vertellen we er dan bij wat het andere kind voelt en dat dit niet leuk is. Kinderen bieden elkaar vervolgens hun excuses aan.

Er wordt hierbij rekening gehouden met de leeftijd van de kinderen. Van een kind van vier verwachten we niet dezelfde sociale vaardigheden als een kind van tien. Ook wordt rekening gehouden met de verschillende karakters en persoonlijkheden. Het ene kind heeft wat meer stimulans nodig om voor zichzelf op te komen en een ander kind leert juist meer te delen.

NORMEN EN WAARDEN

IEDER KIND DRAAGT BIJ

Definitie

Waarden zijn die grondbeginselen die ons vertellen wat wel of niet belangrijk is in het leven, wat wel of niet wenselijk is, wat wel of niet goed is. Voorbeelden van waarden: eerlijkheid, trouw, respect.

Normen zijn de geschreven en ongeschreven regels en afspraken die gebaseerd zijn op de waarden. Bijvoorbeeld: ook leugentjes om bestwil zijn ongeoorloofd, ik verdedig mijn vrienden door dik en dun en ik zorg ervoor dat ik altijd op tijd ben.

Morele ontwikkeling

De leeftijd van drie/vier jaar is een belangrijke periode voor het ontwikkelen van het 'moreel besef': weten wat goed is en wat niet goed is volgens de normen van de omgeving. Er zijn verschillende fasen in de morele ontwikkeling:

0 tot 3 jaar:

Baby's en dreumesen hebben nog geen begrip van goed en slecht. Zij zullen dus ook niet begrijpen waarom iets niet mag. Dat is lastig omdat vooral dreumesen erg impulsief zijn en van alles willen uitproberen. Om te voorkomen dat zij zichzelf of anderen pijn doen, zal de verantwoordelijke volwassene steeds alert moeten zijn en ingrijpen. Een kind op deze leeftijd straffen heeft geen zin, omdat zij niet begrijpen dat zij iets 'verkeerds' doen. Wel kan er geoefend worden met het aangeven van regels en het gebruik van een duidelijk stemintonatie om aan te geven wat er van het kind wordt verwacht.

3 tot 6 jaar:

Op deze leeftijd kunnen kinderen nog niet goed redeneren waarom de regels zijn zoals ze zijn. Zij richten zich meer op de regel zelf en op de persoon die de regels stelt. Om zich aan de regels te kunnen houden, zijn ze gevoelig voor straf en beloning. Als ze ergens straf voor krijgen, weten ze dat iets niet goed is en mag het dus niet. Krijgen ze beloning, dan is het goed en mag het dus wel. Op deze leeftijd is het dus erg belangrijk om duidelijkheid te bieden: niet te veel regels, duidelijke regels en consequent aanspreken als een regel wordt overtreden. Daarnaast prijzen en belonen als ze het goed doen.

7 tot 9 jaar:

Kinderen in deze leeftijdsgroep kennen de regels zoals die door hun ouders, leerkrachten, leid(st)ers en samenleving worden gehanteerd. Kinderen kennen de regels, accepteren ze en passen ze toe. Voor hen is het belangrijk om de dingen te doen, zoals het 'hoort'. Ze zijn op deze leeftijd erg gevoelig voor goedkeuring en willen een 'goed kind' zijn, vooral in de ogen van gezagfiguren, zoals ouders, leerkrachten en bijvoorbeeld 'de politie'.

Naarmate ze ouder worden, worden kinderen al iets flexibeler met het omgaan met regels. Zij beginnen te begrijpen dat je soms een regel kan overtreden als daar een belangrijke reden voor is en dat verschillende mensen of culturen andere principes kunnen hebben.

10 tot 13 jaar:

Vanaf de leeftijd van zo'n negen à tien jaar verandert de kijk op de wereld: de wereld komt dichtbij. Waar het wereldbeeld van achtjarigen nog altijd aardig geordend is, alles veilig en geordend is en zij nieuwsgierig en vol vertrouwen in het leven staan, gaan kinderen van een jaar of tien nadenken over levensvragen en vragen stellen waar volwassenen niet altijd een antwoord op hebben. Zij beseffen dat er niet overal een oplossing voor is. Dit kan soms nogal beangstigend zijn, want wat als mij dit overkomt?

Kinderen denken na over wat het betekent om een 'goed mens' te zijn en krijgen aandacht voor waarden en normen. Zij kunnen beter van een afstand kijken naar situaties en deze van verschillende standpunten benaderen. Zij gaan zich steeds meer een eigen mening vormen. In het begin zullen zij kiezen voor een mening waarvan ze denken dat deze door anderen gewaardeerd zal worden; zij zijn nog erg gevoelig voor acceptatie en goedkeuring. Als ze ouder worden, durven ze steeds meer een mening of standpunt in te nemen dat afwijkt van die van hun ouders.

In deze fase is het erg belangrijk dat kinderen hun zorgen en vragen kwijt kunnen en dat zij niet afgewezen worden om hun opvattingen.

Normen en waarden op de opvang

CKO 'de Ark' ziet het als taak van de ouders om hun kind op te voeden volgens de eigen normen en waarden. Maar omdat kinderen op de opvang deel uitmaken van een groep en relaties aangaan met leeftijdsgenoten en met de pedagogisch medewerkers, is het nodig om omgangsregels te hanteren.

Als kinderen op de opvang zijn, vinden we het belangrijk dat kinderen elkaar respecteren en accepteren. Elk kind mag er zijn met zijn eigen gevoelens, gedragingen en behoeften. We helpen kinderen de onderlinge verschillen te zien en te waarderen, ook al is het anders dan zij gewend zijn. Er zijn ook regels vastgelegd over hoe kinderen om dienen te gaan met de ruimte en het spelmateriaal. Deze zijn er niet om kinderen in een keurslijf te dwingen, maar om ervoor te zorgen dat kinderen veilig met elkaar kunnen spelen en ieder kind de ruimte krijgt om zich te ontplooien. Ieder kind draagt bij aan de sfeer en het plezier op de groep.

Bij de uitleg van de regels wordt rekening gehouden met de leeftijd van het kind. Zoals hiervoor werd beschreven, maken kinderen een morele ontwikkeling door. Jongere kinderen hebben een andere uitleg van regels nodig als oudere kinderen.

Regels kunnen per CKO 'de Ark' locatie verschillen en zijn daarom terug te vinden in de werkplannen van de locaties. Wanneer de waarden/normen van ouder(s)/verzorger(s) afwijken van die van onze organisatie zullen we proberen daar rekening mee te houden en in te passen in de regels.

Belonen en corrigeren

Juist omdat het moreel besef nog erg in ontwikkeling is, hebben kinderen veel behoefte aan duidelijkheid over wat wel en niet mag. Deze duidelijkheid wordt geboden door belonen en corrigeren. Kinderen worden geprezen als zij het goed doen, goed mee doen en rekening houden met elkaar. Complimenten en aanmoedigingen vergroten het zelfvertrouwen van het kind. Duidelijkheid bieden houdt ook in het corrigeren van negatief gedrag. Soms willen kinderen even dwars zijn, hun ongenoegen uiten of weten ze eenvoudig geen andere manier om iets op te lossen. In dat geval zal de pedagogisch medewerker eerst achterhalen wat de oorzaak is van het gedrag. Verveelt een kind zich, lukt iets niet en raakt het kind daardoor gefrustreerd, of heeft het even zijn dag niet? Vaak kan probleemgedrag eenvoudig opgelost worden door te praten met het kind en wat extra aandacht te geven. Er zijn echter situaties die vragen om een strengere aanpak bijvoorbeeld als een kind met zijn gedrag een gevaar vormt voor zichzelf of anderen, anderen kwetst of respectloos behandelt. De pedagogisch medewerker grijpt dan als volgt in:

- Het kind wordt uit de situatie gehaald en apart genomen
- Het kind mag vertellen wat er is gebeurd.
- De leid(st)er maakt duidelijk dat niet het kind zelf wordt afgewezen, maar dat het gedrag niet wordt geaccepteerd en waarom.
- Het kind wordt gevraagd zijn excuses te maken,
- De leid(st)er laat weten dat hij/zij niet meer 'boos' is en het kind mag weer gaan spelen.
- Bij de overdracht laat de leid(st)er aan de ouders weten wat er is gebeurd en hoe de situatie is aangepakt.

Bij langdurige gedragsproblemen zal de pedagogisch medewerker een gesprek aangaan met de ouders om het probleem te bespreken en naar een goede oplossing te zoeken. Eén van de mogelijkheden is om het kind te laten observeren door een pedagoog. Deze kan het gedrag in kaart brengen en aanwijzingen geven over hoe met het kind om te gaan. Soms kan het nodig om de ouders te adviseren hun kind door te sturen naar een specialist.

Houding ten opzichte van de natuur

Omdat CKO 'de Ark' zich profileert als een 'groen en duurzame' organisatie, willen we binnen het hoofdstuk 'normen en waarden' apart even aandacht besteden aan onze houding ten opzichte van de natuur.

CKO 'de Ark' vindt het belangrijk dat kinderen buiten spelen en buiten 'beleven'. Hiermee bedoelen we dat kinderen de kans krijgen nieuwe ervaringen en ontdekkingen te doen buiten in de natuur. Kinderen mogen buiten lekker hun gang gaan. Zij mogen zich verwonderen over Gods schepping. Ook tijdens binnen activiteiten zijn er voldoende mogelijkheden om met natuur aan de slag te gaan, zoals

knutselen en spelen met natuurlijke materialen, thema's rondom de seizoenen en verhalen lezen waarin dit onderwerp terug komt.

Door als organisatie verantwoord om te gaan met natuur en milieu, leren wij kinderen dat ook zij een bijdrage kunnen leveren aan het behoud van de omgeving.

OBSERVEREN EN SIGNALEREN

Geen enkel kind ontwikkelt zich op dezelfde manier. Ieder kind volgt zijn of haar eigen tempo en kan daarom niet zomaar naast een meetlat worden gelegd.

CKO 'de Ark' vindt het echter wel belangrijk om goed naar kinderen te kijken: zitten kinderen lekker in hun vel, hebben ze plezier in het spel, komen ze voldoende toe aan het leren van nieuwe competenties...

Door hier gericht naar te kijken, krijgt de pedagogisch medewerker een duidelijk beeld van het kind en kan worden vastgesteld of er punten van zorg zijn in de ontwikkeling van het kind. De leidster kan dan extra aandacht besteden aan deze punten tijdens de opvang. Als bijvoorbeeld duidelijk wordt dat een kind verlegen is en daardoor geen aansluiting vindt bij de andere kinderen, kan de leidster het kind meer betrekken bij de groep en het samenspelen stimuleren. Of neem bijvoorbeeld een kind met een taal achterstand. De leid(st)er kan dan extra aandacht besteden aan het gericht benoemen van voorwerpen, even een verhaaltje lezen met het kind en het kind wat vaker het woord geven.

Ieder kind is in beeld en wordt gevolgd in zijn ontwikkeling, zodat er aangesloten kan worden bij de ontwikkeling van het betreffende kind en het uitgedaagd kan worden om de volgende stap te zetten. Bij de peuteropvang wordt deze ontwikkeling gevolgd aan de hand van ontwikkellijnen. Hierbij wordt aangesloten bij het kindvolgsysteem van de scholen waar de peuteropvang een samenwerkingsverband mee heeft. In de dagopvang wordt gebruik gemaakt van een observatiesysteem. Dit wordt structureel gedaan en met de ouders besproken tijdens het tienminuten gesprek. Wanneer een kind vier jaar wordt is er een 'warme' overdracht naar de basisschool en de buitenschoolse opvang. Op de buitenschoolse opvang wordt de ontwikkeling van kinderen ook in de gaten gehouden. Het is echter niet verplicht om jaarlijks een oudergesprek aan te bieden. Er vinden vooral gesprekken plaats als dat nodig of gewenst is. Op sommige locaties van CKO 'de Ark' wordt wel jaarlijks een oudergesprek aangeboden.

Als de pedagogisch medewerker vermoedt dat er ernstiger problemen zijn in de ontwikkeling van het kind of er wordt afwijkend gedrag gesignaleerd, dan worden de stappen gevolgd die beschreven staan in het protocol 'ontwikkelingsproblemen, opvallend gedrag en grensoverschrijdend gedrag'. Naast dit protocol werkt CKO 'de Ark' met het protocol 'meldcode kindermishandeling'. Deze protocollen zijn opgenomen in het kwaliteitshandboek voor pedagogisch medewerkers en worden regelmatig tijdens teamvergaderingen besproken, zodat de kennis van pedagogisch medewerkers op peil gehouden wordt. In beide protocollen worden duidelijke handvatten gegeven aan pedagogisch medewerkers hoe ze moeten handelen bij signalering van bijzonderheden in de ontwikkeling. Er staan heldere stappenplannen in met tijdsplan en rolverdeling. Tevens staan er gegevens in van instanties en deskundigen die geraadpleegd kunnen worden door pedagogisch medewerkers zodat zij ondersteund kunnen worden in hun handelen. Ook kunnen ouders doorverwezen worden naar deze instanties. Zo kan er bijvoorbeeld worden gekozen om een gerichte observatie uit te laten voeren door een pedagoog. Deze kan het probleem in kaart brengen en een handelingsplan opzetten. Dit vindt altijd in goed overleg met de ouders plaats. Eventueel wordt er ook met de school overlegd of zij het probleem herkennen welke aanpak de school hanteert.

Indien er noodzaak bestaat tot extra / speciale begeleiding van een individueel kind, zal overlegd worden met de ouder(s)/verzorger(s) of dit haalbaar is en contact worden gezocht met de juiste instanties.

Gegevens van kinderen worden zorgvuldig behandeld en niet zonder toestemming afgegeven aan derden.

Om de kennis van pedagogisch medewerkers op te frissen of te verbreden, krijgen zij de mogelijkheid om workshops, cursussen of eventueel een opleiding te volgen.

SAMENWERKING MET OUDERS

Wij hechten veel waarde aan goede contacten zowel extern als intern, om zo te komen tot een optimale samenwerking. De middelen die we hiervoor gebruiken zijn:

Internetsite

CKO 'de Ark' heeft een internetsite om ouder(s)/verzorger(s) en geïnteresseerden te informeren over nieuwe ontwikkelingen, veranderingen en andere praktische zaken: www.ckodeark.nl

Intakegesprek

Het intakegesprek vindt plaats voordat een kind voor het eerst naar de opvang wordt gebracht. De pedagogisch medewerker neemt samen met de ouder(s)/verzorger(s) alle praktische zaken door die komen kijken bij de opvang van hun kind. Het gaat om een wederzijdse kennismaking waarbij ouders hun wensen en verwachtingen kenbaar kunnen maken en de leid(st)er vertellen over het dagelijks reilen en zeilen op de groep.

Haal- en breng contacten

Op de dagopvang zijn de breng- en haalmomenten de aangewezen momenten om even met de ouders of verzorgers overleg te plegen. Zo kan de opvang goed aansluiten bij het ritme van thuis en andersom.

Wanneer ouder(s)/verzorger(s) hun kind komen halen van de BSO, zal de BSO leidster hen altijd even aanschieten om te vertellen hoe de dag of middag is verlopen. Zo blijven ouders op de hoogte van alle belevenissen en kunnen er eventueel praktische zaken worden afgestemd.

Op de peuteropvang ligt de nadruk bij de overdracht meer op de activiteiten die met de kinderen zijn gedaan en hoe het kind dit heeft ervaren.

Mededelingenbord

Hierop wordt belangrijke informatie vermeld voor de ouders, zoals belangrijke data en sluitingsdagen, mededelingen van de oudercommissie, de nieuwsbrief en activiteiten waar de kinderen mee bezig zijn. Het is de verantwoordelijkheid van de ouders om hier iedere dag even naar te kijken.

Nieuwsbrief

Per vestiging gaat er periodiek en vóór elke vakantie een nieuwsbrief uit voor ouder(s)/verzorger(s). In deze nieuwsbrief staan feiten, gebeurtenissen van de afgelopen tijd, dingen die gaan komen, vakanties etc.

Oudergesprek en ouder(avonden)

Ouder(s)/verzorger(s) kunnen te allen tijde een individueel gesprek aanvragen om geïnformeerd te worden en wederzijdse uit te wisselen over de ontwikkeling van hun kind. Minimaal één keer per jaar wordt er voor de ouder(s)/verzorger(s) een avond georganiseerd.

Pedagogische plannen

In het intakegesprek bespreken pedagogisch medewerkers het pedagogisch beleidsplan met de ouder(s)/verzorger(s). In het pedagogisch werkplan is per vestiging concrete informatie vermeld over het handelen van pedagogisch medewerkers. Dit plan is in te lezen op locatie. Verder hebben alle pedagogisch medewerkers een exemplaar van beide plannen. Zij werken aan de hand van de richtlijnen uit de plannen.

Oudercommissie

Om het uitbrengen van adviezen door ouder(s)/verzorger(s) te regelen heeft CKO 'de Ark' per vestiging een oudercommissie. Met deze commissie beschikt CKO 'de Ark' over een goede gesprekspartner die namens de ouder(s)/verzorger(s) spreekt. De bevoegdheden van de commissie en de procedures waaraan de organisatie en commissie zich moeten houden, zijn vastgelegd in het Huishoudelijk Reglement Oudercommissie. Hierin staan o.a. regels met betrekking tot advisering door de commissie.

Klachtenprocedure

Regels, afspraken en procedures kunnen helaas niet voorkomen dat ouder(s)/verzorger(s) soms een klacht hebben. Klachten zijn altijd bespreekbaar, zullen professioneel behandeld worden en indien mogelijk verholpen. CKO 'de Ark' heeft een klachtenreglement en is aangesloten bij de Geschillencommissie Kinderopvang. Dit reglement voldoet aan de Wet Klachtenrecht Cliënten Zorgsector. CKO 'de Ark' heeft een procedure klachtafhandeling, waarin de verdere afhandeling uitgelegd wordt. Meer informatie kunt u vinden op onze website: www.ckodeark.nl

BELEID TEN AANZIEN VAN KINDEREN VAN DE WERKNEMERS OP DE GROEP

Op de dagopvang, peuteropvang en/of BSO van CKO de Ark worden ook kinderen van de werknemers opgevangen. Indien mogelijk worden kinderen van eigen personeel op een andere groep geplaatst dan waar de ouder/werknemer werkt. In sommige gevallen kan het voorkomen dat een kind wel op de groep van zijn/haar eigen ouder wordt geplaatst. Dit heeft niet onze voorkeur, maar is soms niet te vermijden. In de volgende situaties kan dit voorkomen: bij kleinere locaties waar maar 1 groep is of bij incidentele vervanging van ziekte of verlof. Wanneer een eigen kind op de groep wordt opgevangen, zijn de volgende afspraken van toepassing:

- Medewerkers behandelen hun eigen kind net als alle andere kinderen in de groep;
- Collega's en locatiemanager houden dit in de gaten;
- Wat opvalt wordt open met elkaar besproken;
- Bij twijfel vindt er overleg plaats met de directie.

SLOTWOORD

In dit schrijven is getracht een goede indruk te geven van het pedagogische beleid met betrekking tot de opvang die CKO 'de Ark' biedt.

Op alle vestigingen zijn pedagogische werkplannen aanwezig waarin het pedagogisch beleid concreet is uitgewerkt voor betreffende locaties.

Als er nog vragen of onduidelijkheden zijn na het lezen van dit beleidsplan kunt u contact opnemen met CKO 'de Ark'. Dit kan via klantencontact@ckodeark.nl of via 06 – 29 06 39 49.